

провадження у певних справах на національному [...] // Рада Європи, Комітет Міністрів Ради Європи; Рекомендації, Записка, Міжнародний документ від 19.01.2000 № R(2000)2.

3. Основні положення про роль адвокатів // ООН; Положення, Міжнародний документ від 01.08.1990 року URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_835#Text.

4. Рішення Національної асоціації адвокатів України №49 «Про недопущення ототожнення адвокатів з клієнтами та втручання в професійні права адвокатів» від 05 серпня 2020 р. URL: https://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/rishennya/2020-08-05-r-shennya-rau-49_5f4637e9c8bd4.pdf.

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», доцент **Храпенко Олена Олегівна**

Дядюк К.О.

студентка 2-го курсу факультету прокуратури та слідства (кримінальної юстиції) Національного університету «Одеська юридична академія»

СТРАХУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ АДВОКАТІВ

У сучасному суспільстві професія адвоката відіграє важливе значення у становленні юриспруденції. Адвокат – юрист, діяльність якого супроводжується серйозною професійною відповідальністю. Одним із найважливіших аспектів професійної діяльності адвоката є саме її страхування.

Існує чимало визначень щодо поняття страхування відповідальності. Так, В.В. Шахов зазначає, що страхування відповідальності – самостійна сфера страхової діяльності, яка об'єднує ряд видів страхування, які передбачають обов'язки страховика відшкодувати шкоду, яка була заподіяна страхувальником [4].

Страхування професійної відповідальності це один із найважливіших і в той же момент своєрідних видів страхування. Даний вид страхування в провідних країнах світу здійснюється в обов'язковій формі. В Україні страхування професійної відповідальності регламентується в Законі України «Про страхування», де передбачено проводити страхування в обов'язковій формі, але тільки за переліком професій, які визначені Кабінетом Міністрів України [2].

Взагалі, страхування професійної відповідальності адвокатів є обов'язковим у багатьох країнах Європи, а саме: Бельгії, Люксембургу, Данії, Великобританії, Польщі, Литви, Ліхтенштейну та інших. У пп. 3.9.1. п.3.9. Загального кодексу правил для адвокатів країн Європейського Співтовариства, прийнятого делегацією 12-ти країн-учасниць на пленарному засіданні у Страсбурзі в 1988 р. зазначено, що «Адвокати завжди повинні бути застраховані від пред'явлення позовів, пов'язаних із недостатньою правовою компетенцією» [1].

На жаль, в даний час діюче законодавство України не передбачає страхування професійної відповідальності адвокатів. Зазначимо, що в нашій країні страхування професійної відповідальності адвокатів регулюється загальними нормами Цивільного Кодексу України [3] та Законом України «Про страхування». Законом передбачено визначення страхування професійної відповідальності та закріплено форми страхування (добровільне та обов'язкове). Хоч і в даному законі відсутнє визначення страхування професійної відповідальності адвокатів, але у статті 7 (п.27.ч.1) вказано, що обов'язкове страхування професійної відповідальності осіб, діяльність яких може заподіяти шкоду третім особам, за переліком, встановленим Кабінетом Міністрів України. Але ні цей перелік, ні умови обов'язкового страхування до сьогоденішнього часу найвищим органом виконавчої влади нашої країни не встановлений [2].

Загалом, на практиці дуже мало адвокатів страхує свою професійну відповідальність. Насамперед це викликано тим, що адвокати не мають ніяких економічних стимулів (в тому числі й податкових). Крім того, це викликано й тим, що адвокати мають низький рівень довіри до страхування як до елементу врегулювання економічних конфліктів.

На мою думку, кожен адвокат повинен обов'язково укласти договір своєї професійної відповідальності хоча би через те, щоб мати багато переваг перед своїми клієнтами. По-перше, кожен клієнт повинен бути впевнений у тому, що у разі неналежного виконання професійних обов'язків адвоката йому буде відшкодовано хоча б якусь часткову вартість збитків.

Наступним критерієм страхування професійної відповідальності адвоката є те, що воно поширюється на професійну практику. Якщо адвокат сумлінно виконує свої обов'язки, то не буде ніяких підстав у його клієнтів повертати збитки, які були отримані під час розгляду справи. Адвокати, які страхують свою професійну відповідальність, можуть бути більше фінансово захищені ніж ті, які цього не робили.

Отже, сьогодні питання страхування професійної відповідальності адвокатів не врегульоване належним чином. Можливо слід внести зміни до Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», які б могли більш детально описати всі переваги страхування. Це насамперед вплине на активність адвокатів та адвокатських організацій і буде мати позитивні

наслідки як для клієнтів, так і для самих адвокатів. Але в нашій країні цей процес стримується через недостатньо добре вивчений об'єкт страхування, недосконалість нормативно-правової бази та системою заходів реалізації у сфері життя загалом.

Список використаної літератури:

1. Загальний кодекс правил для адвокатів країн Європейського Співтовариства від 01.10.1988 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_343#Text

2. Закон України «Про страхування» від 07.03.1996 р. URL: <https://goo.su/200q>

3. Загальні норми Цивільного Кодексу України від 16.01.2003р. №435-IV / ВВР. 2003. №40-44. Ст.356.

4. Шахов В.В. Страхование. Изд. 3-е [перераб. и доп.] М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2011. 311с.

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», доцент **Храпенко Олена Олегівна**

Дяченко І.С.

студентка 1-го курсу магістратури факультету прокуратури та слідства (кримінальної юстиції) Національного університету «Одеська юридична академія»

УДОСКОНАЛЕННЯ ГАРАНТІЙ АДВОКАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Сьогодні інститут української адвокатури постає перед нагальною потребою визначення нових векторів подальшого розвитку, що зумовлено загостренням політичної ситуації, рядом зовнішніх загроз та внутрішніх ризиків.

На даний момент, в Україні існують всі передумови для подальшого реформування інституту адвокатури. Проте перед нею постає цілий ряд проблем. Це, зокрема, не повна відповідність українського законодавства міжнародним стандартам у галузі надання кваліфікованої правничої допомоги та організації діяльності адвокатури; відсутність механізму реалізації принципу рівності сторін у суді; недосконалість механізму надання юридичної допомоги; відсутність реальної незалежності адвокатів.